

KOROWÓD
NOWOHUCYKI

Obrońcy Krzyża

Kobieta, która zajmowała się domem i dziećmi, kiedy mężczyźni pracowali w Hucie im. Lenina. Przeszła do historii dzięki twardej obronie swoich przekonań 27 kwietnia 1960 r., kiedy to na skwerze na rogu ulic Marksa i Majakowskiego na os. Teatralnym w Nowej Hucie zatrzymała akcję usuwania krzyża. Stał on tu w 1957 r., aby zaznaczyć i uświęcić miejsce, gdzie planowano zbudować pierwszy kościół w mieście, które miało być, w zamyśle władz komunistycznych, miejscem ateizmu. Tu miał żyć i pracować „nowy człowiek” stworzony na wzór człowieka radzieckiego, wierzący w Marksa i partię komunistyczną. Po porannej, skutecznej obronie krzyża, kobiety z Nowej Huty zaczęły się modlić i licznie gromadzić w tym miejscu. Tłum narastał mimo zorganizowanej przez milicję i tajniaków akcji zastraszania. Jego liczebność zwiększyła się, kiedy dołączyli mężczyźni, którzy skończyli po godz. 14.00 pierwszą zmianę pracy w kombinacie. W wyniku prowokacji milicyjnych rozpoczęły się walki uliczne między Obrońcami Krzyża a oddziałami ZOMO, ściągniętymi przez władze do Nowej Huty. Zamieszki trwały przez całą noc, a po obu stronach byli ciężko ranni. Przypuszcza się, że mogły być też ofiary śmiertelne, bo milicja użyła broni palnej. Ostatecznie krzyż na os. Teatralnym został obroniony. Dziś stoją w tym miejscu: wybudowana zamiast kościoła Szkoła Tysiąclatka, kościół wzniesiony w 2001 r. i przede wszystkim pomnik z odciskami dłoni, symbolizującymi kobiety z Nowej Huty – twarde i nieustępliwe Obrończynie Krzyża i swoich przekonań.

© Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

© Paweł Jagło / tekst

© Róża Kolecka, Anna Gotfryd-Kolecka / rysunek

[Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 3.0 Polska.](#)

*Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski
w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”.*